

DEPRESIJOS, NERIMO IR STRESO SKALĖS (DASS-21) LIETUVIŠKOS VERSIJOS VADOVAS

Depresijos, nerimo ir streso skalė – 21 (DASS-21)

Depresijos, nerimo ir streso skalė – 21 (DASS-21; Lovibond & Lovibond, 1995) yra skirta įvertinti depresijos, nerimo bei streso sunkumams. Šį instrumentą sudaro 21 teiginys suskirstytas į tris skales. Kiekviena iš trijų DASS-21 skalių sudaryta iš septynių teiginių, padalintų į panašaus turinio subskales. *Depresijos skalė* matuoja disforiją, beviltiškumo jausmą, gyvenimo nuvertinimą, savęs nuvertinimą, susidomėjimo/įsitraukimo stoką, anhedoniją, vangumą. *Nerimo skalė* matuoja autonominį susijudinimą, kūno reakcijas, situacinį nerimą bei subjektyviai patiriamą nerimą. *Streso skalė* yra jautri chroniškam nespecifiniam susijaudinimo lygiui. Ji matuoja sunkumus atsipalaiduojant, nervinį susijaudinimą, staigų nuliūdimą, irzlumą ir per didelį reaktyvumą ar nekantrumą.

Lietuviškos versijos metodikos patikimumas pakankamas ir metodika gali būti naudojama Lietuvos populiacijoje (Gelezelyte, et al., 2021; Norkiene, et al., 2021; Truskauskaite-Kuneviciene, et al. 2021).

DASS-21 metodikos administravimas

DASS-21 metodiką galima naudoti moksliniais bei praktiniais tikslais. Naudojant DASS-21 metodiką būtina laikytis Tarptautinių ir Lietuvos testų naudojimo reglamentų (ITC, 2001; LPS, 2014) ir profesinės (medikų/psichologo) etikos reikalavimų. Asmenims, kuriems taikomas šis testas, turi būti suteikta tinkama psichologinė pagalba, jeigu jos prireiktų, arba būtina informuoti, kur žmogus gali gauti profesionalios psichologinės pagalbos. **Remiantis DASS-21 metodika, negalima diagnozuoti depresijos ar nerimo. Metodika gali būti naudojama tik įvertinant patiriamų sunkumų išreikštumą.**

Klausimynui užpildyti pakanka penkių – dešimties minučių. Rezultatų skaičiavimas užtrunka iki 5 min

DASS-21 įverčių skaičiavimas

Metodiką sudaro trys subskalės. Klausimai skaičiuojami nuo 0 (nėra simptomo) iki 3 balų (simptomas labai stipriai išreikštas). Subkalių įvertinimas yra skalę sudarančių teiginių įverčių suma.

Depresijos skalę sudaro: **3, 5, 10, 13, 16, 17, 21** teiginiai.

Nerimo skalę sudaro: **2, 4, 7, 9, 15, 19, 2** teiginiai.

Streso skalę sudaro: **1, 6, 8, 11, 12, 14, 18** teiginiai.

Literatūra

- Lovibond, S. H., & Lovibond, P. F. (1995). *Manual for the depression anxiety stress scales* (2nd ed.). Psychology Foundation.
- Gelezelyte, O., Kazlauskas, E., Brailovskaia, J., Margraf, J. & Truskauskaite-Kuneviciene, I. (2021). Suicidal ideation in university students in Lithuania amid the COVID-19 pandemic: A prospective study with pre-pandemic measures. *Death Studies*, 1-9. <https://doi.org/10.1080/07481187.2021.1947417>
- International Test Commission (2001). *International Guidelines for Test Use*, International Journal of Testing, (2), 93-114. Prieiga internetu: https://www.intestcom.org/files/guideline_test_use.pdf
- Lietuvos psichologų sąjunga (2014). *Testų naudojimo reglamentas*. Parengė LPS Psichologinio įvertinimo komitetas. Patvirtinta LPS Valdybos posėdyje 2014 m. birželio 20 d. (Protokolo Nr. 2014/4). Prieiga internetu: http://www.psichologusajunga.lt/lps/admin/spaw2/uploads/files/Testu%20naudojimo%20reglamentas%202014_1.pdf
- Norkiene, I., Jovarauskaite, L., Kvedaraite, M., Uppal, E., Phull, M. K., Chander, H., Halford, K. & Kazlauskas, E. (2021). 'Should I Stay, or Should I Go?' Psychological Distress Predicts Career Change Ideation among Intensive Care Staff in Lithuania and the UK Amid COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18, 2660. <https://doi.org/10.3390/ijerph18052660>
- Truskauskaite-Kuneviciene, I., Brailovskaia, J., Margraf, J., & Kazlauskas, E. (2021). Evidence on resilient initial response to COVID-19 pandemic among youth: findings from the prospective study of mental health in two european countries. *Emerging Adulthood*, 9(5), 566-575. <https://doi.org/10.1177/21676968211031120>

Jeigu kiltų kokių nors klausimų dėl DASS-21 metodikos lietuviškos versijos naudojimo, prašome kreiptis į Vilniaus universiteto Psichotraumatologijos centrą (M. K. Čiurlionio g. 29, 203 kab., LT-03100, Vilnius), el.paštas: psichotraumatologija@fsf.vu.lt.